

Uchwała Nr 9.168.2020
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie
z dnia 17 marca 2020 roku

w sprawie: orzeczenia nieważności uchwały Nr 287/2020 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 26 lutego 2020 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie uchwala, co następuje:**

§ 1

Orzeka o nieważności uchwały Nr 287/2020 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 26 lutego 2020 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, z powodu istotnego naruszenia art. 5 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 6k ust. 3 oraz art. 6n ust. 1 pkt 1 i art. 6m ust. 1a w związku z art. 6k ust. 4a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 ze zm.).

§ 2

Od niniejszej uchwały przysługuje Miastu Grodzisk Mazowiecki skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Uzasadnienie

W dniu 3 marca 2020 r. wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie Uchwała Nr 287/2020 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 26 lutego 2020 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, dalej jako uchwała.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych ww. uchwała podlega nadzorowi Izby.

Kolegium Regionalnej izby Obrachunkowej w Warszawie ustaliło i zważyło, co następuje.

Rada Miejska w Grodzisku Mazowieckim, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczania wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w Załączniku Nr 1 do uchwały określiła wzór deklaracji o wysokości opłaty za

gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy.

W części G. „OŚWIADCZAM, ŻE NA TERENIE NIERUCHOMOŚCI WSKAZANEJ W CZĘŚCI E ODPADY KOMUNALNE BĘDĄ ZBIERANE W SPOSÓB SELEKTYWNY” wzoru deklaracji, Rada Miejska w Grodzisku Mazowieckim wprowadziła wymóg, aby podmioty składające deklarację oświadczyły poprzez zaznaczenie właściwego kwadratu (TAK NIE), czy odpady komunalne są zbierane i gromadzone w sposób selektywny.

Z kolei w części H. „OBLICZENIE WYSOKOŚCI OPŁATY ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI” wzoru deklaracji w rubryce „Miesięczna stawka opłaty” organ stanowiący ustalił dwie stawki, poz. 3 „selektywnie”, poz. 4 „nieselektywnie”.

Zapisy te (tzn. zamieszczenie we wzorze deklaracji ww. oświadczenia oraz dwóch stawek) sugeruje - co jest nieprawidłowe - że właściciel nieruchomości może decydować, czy segregować odpady czy ich nie segregować. Zapisy te są niezgodne z przepisami art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, z których wynika obowiązek segregowania odpadów.

Kolegium Izby przypomina, że z dniem 6 września 2019 r. na mocy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1579), wprowadzono - w przepisach art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - obowiązek zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny. Tezę tą potwierdzają dodatkowo przepisy art. 6k ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którymi w przypadku, gdy właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny obowiązują go stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w wysokości nie niższej niż dwukrotna wysokość i nie wyższej niż czterokrotna wysokość stawki ustalonej przez radę gminy.

W przypadku niedopełnienia obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych wójt gminy wydaje, po wszczęciu postępowania, decyzję w sprawie określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z zastosowaniem stawki opłaty podwyższonej, stosownie do przepisów art. 6ka ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wprowadziła zatem obowiązek selektywnego zbierania odpadów i odebrała tym samym właścicielom nieruchomości i podmiotom z nimi ustawowo zrównanym prawo decydowania o sposobie gromadzenia odpadów na nieruchomościach w sposób selektywny (segregowany) lub nieselektywny (zmieszany).

Kolegium Izby wskazuje, że wybór innego - niż selektywny - sposobu gromadzenia odpadów nie jest aktualnie prawnie dopuszczalny.

Ponadto Kolegium Izby stwierdza, że Rada Miejska w Grodzisku Mazowieckim, określając wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, nie uwzględniła w nim dyspozycji art. 6k ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którą rada gminy, w drodze uchwały, zwalnia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady,

stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych.

Należy zwrócić uwagę, że z dniem 6 września 2019 r., na podstawie ustawy z dnia 19 lipca 2019 r o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, dodano do przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach przepisy art. 6k ust. 4a.

Przepisy art. 9 ust. 1 ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zobowiązują radę gminy do dostosowania uchwał wydanych przed dniem wejścia w życie (przed 6 września 2019 r.) ustawy zmieniającej do aktualnych przepisów w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. W ocenie Kolegium Izby przepisy te dotyczą wyłącznie uchwał podjętych i ogłoszonych, które weszły w życie przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej. A zatem każda zmiana uchwały (kolejna uchwała) organu stanowiącego związana z gospodarką odpadami, dokonana po dniu 6 września 2019 r., powinna uwzględniać aktualny stan prawny (a więc stan prawny po nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach).

Powyższe zwolnienie jest zwolnieniem obligatoryjnym. Z uwagi na fakt, iż deklaracja zawiera dane niezbędne do określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz powinna zapewniać prawidłowe obliczenie wysokości opłaty, stąd też w ocenie Kolegium Izby powinna również zawierać postanowienia o zwolnieniu w części z opłaty, o którym mowa w art. 6k ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W ocenie Kolegium Izby brak tych uregulowań we wzorze deklaracji narusza przepisy art. 6n ust. 1 pkt 1 oraz art. 6m ust. 1a w związku z art. 6k ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Mając na uwadze powyższe, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie orzekło, jak w sentencji uchwały.

Przewodniczący

Wojciech Tarnowski